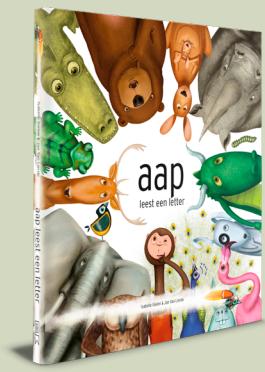

aap

leest een letter

Tips, spelletjes en doe-blaadjes

Lessuggesties bij 'aap leest een letter'

auteur: Isabelle Gielen

illustrator: Jan Van Lierde

Uitgeverij: Baeckens Books NV, 2020

ISBN: 978 90 5924 782 6

Algemene tips

- Spreek de letters uit zoals je kind het op school leert, dus niet zoals je de letters benoemt wanneer je het alfabet opzegt.

k niet 'kaa' maar heel kort 'k'-klank
i zeg kort 'i' zoals in 'ik' maar niet lang 'ie' zoals in 'mier'

Kijk voor meer uitleg bij 'Hoe moet je de letters juist verklanken?'

- Wijs met je vinger langs de letters terwijl je voorleest, steeds van links naar rechts. Zo laat je je kind op een heel natuurlijke manier wennen aan de leesrichting.
- Sommige kinderen onthouden heel vlot de verschillende letters en klanken. Ze willen met die letters en klanken spelen en zelf nieuwe woorden maken. Andere kinderen hebben heel veel herhaling nodig voor ze de klanktekenkoppeling kunnen onthouden.
- Prikkel de nieuwsgierigheid van je kind. 'Kijk eens wat ik al kan!'
- Leg de druk op je kind niet te hoog. Laat je kind rustig zijn eigen tempo volgen.

Hoe gebruik je dit boek?

- Je kan het tekstje voorlezen, in de illustratie op zoek gaan naar woorden met de doelletter, je kind in de tekst laten speuren naar de doelletter, ...
- Je kan elke letter en klank samen met je kind onderzoeken. Dit wordt ook 'alzijdig verkennen' genoemd. Kijk voor tips bij 'een letter alzijdig verkennen'.
- Je kan de letters ontdekken in de volgorde zoals ze in het boek staan maar je kan ook voor een andere volgorde kiezen.
- Als je kind op school al leert lezen, kan je iedere dag vragen of ze op school een nieuwe letter hebben geleerd. Dan kunnen jullie samen in het letterboek het tekstje bij de nieuwe letter lezen. De volgorde waarin je kind de letters leert, hangt af van de leesmethode die op school wordt gebruikt.
- Misschien wil je kind graag de letters van zijn eigen naam opzoeken?

- Sommige personages komen meerdere keren voor in het boek. Misschien wil je kind graag op zoek naar het vervolg van een verhaal? Hier vind je een overzicht van alle personages en de letters waar ze telkens voorkomen. Bij elke letter gaat het verhaal een stukje verder.

kameleon: k, s, v, l

krokodil: i, d, j

kangoeroe: k, oe

aap: aa, p, ee, oo, d

das: a, o

mees: ee, oo

uil: aa, ee

mol: m, o

hond sam: m, h

heks: e, h, ou, au

hert: e, h

haas: aa, h

slang: s, ch, ng

rups: r, u

beer: b, ng

neushoorn: n, eu

vlieg: v, l, eu, ie

draak: aa, ee, d, p, j

olifant: l, f

geit: g, ei

Hoe moet je de letters juist verklanken?

Spreek de letters uit zoals je kind dat op school leert,
dus niet zoals je de letters benoemt wanneer je het alfabet opzegt.

- k** niet 'kaa' maar heel kort 'k'-klank
- i** zeg kort 'i' zoals in 'ik' maar niet lang 'ie' zoals in 'mier'
- aa** de 'aa' leert je kind als groepje herkennen
- a** zeg kort 'a' zoals in 'das' maar niet lang 'aa' zoals in 'aap'
- m** niet 'em' maar 'mmm' zoals in 'mmm, dat is lekker'
- n** niet 'en' maar 'nnnn'
- p** niet 'pee', maar heel kort 'p'-klank
- s** niet 'es' maar 's' als een slang die sist
- ee** de 'ee' leert je kind als groepje herkennen
- e** zeg kort de heldere 'e' zoals in pen en niet lang 'ee' zoals in 'teen'
- z** niet 'zet' maar 'zzz' als een bij die zoemt
- v** niet 'vee' maar 'vvvv'
- oo** de 'oo' leert je kind als groepje herkennen
- o** zeg kort 'o' zoals in 'sok' en niet lang 'oo' zoals in 'boos'
- r** niet 'er' maar 'rrrrr'
- l** niet 'el' maar 'lll'
- t** niet 'tee' maar heel kort 't'-klank
- h** niet 'haa' maar 'hu'
- uu** de 'uu' leert je kind als groepje herkennen
- u** zeg kort 'u' zoals in 'mus' en niet lang 'uu' zoals in 'muur'
- b** niet 'bee' maar kort 'b'-klank
- d** niet 'dee' maar kort 'd'-klank
- w** niet 'wee' maar 'www'

- j** niet 'jee' maar 'jjj'
- g** niet 'gee', maar wel 'g'-klank
- ch** de 'ch' leert je kind als groepje herkennen
- sch** de 'sch' leert je kind als groepje herkennen
- ui** niet 'u' en 'i', de 'ui' leert je kind als groepje herkennen
- eu** niet 'e' en 'u', de 'eu' leert je kind als groepje herkennen
- ie** niet 'i' en 'e', de 'ie' leert je kind als groepje herkennen
- ei** niet 'e' en 'i', de 'ei' leert je kind als groepje herkennen
- ij** niet 'i' en 'j', de 'ij' leert je kind als groepje herkennen
- oe** niet 'o' en 'e', de 'oe' leert je kind als groepje herkennen
- ou** niet 'o' en 'u', de 'ou' leert je kind als groepje herkennen
- au** niet 'a' en 'u', de 'au' leert je kind als groepje herkennen
- ng** niet 'n' en 'g', maar 'ng' achter in de keel
- nk** niet 'n' en 'k', de 'nk' leert je kind als groepje herkennen
- c** de letter 'cee' klinkt soms als 's' en soms als 'k'
- qxy** deze letters mag je wel uitspreken zoals je de letters benoemt wanneer je het alfabet opzegt.

Een letter alzijdig verkennen

Als je in de klas of thuis graag wil werken met één specifieke letter, dan kun je extra tips en activiteiten vinden in de lesbrieven bij de samenleesboekjes 'aap leest een boek', 'muis zoekt een huis', 'mol in de put', 'sam is woest' en 'kas is boos'.

<https://baeckensbooks.com/producten/lessuggesties-samenleesboekjes/>

Letter a en verschil tussen a en aa:
lesbrief bij 'sam is woest'

Letter ui en verschil tussen ui en eu:
lesbrief bij 'muis zoekt een huis'

Letter m en verschil tussen m en n:
lesbrief bij 'mol in de put'

Letter s en verschil tussen s en z:
lesbrief bij 'kas is boos'

Letter b en trucje om b en d uit elkaar te houden: lesbrief bij 'aap leest een boek'

ie en ei

Als je de tekst bij de 'ie' en de 'ei' leest, is het goed om even stil te staan bij de lettertekens die je ziet en de klanken die je hoort. Laat je kind ontdekken dat je een duidelijk verschil hoort tussen de 'ie' en de 'ei'. Laat je kind goed kijken wat er verschillend is aan de tekens van de 'ie' en de 'ei'. Voor kinderen die nog veel moeite hebben met de juiste leesrichting, is dit extra moeilijk.

ij en ei

Als je de tekst bij de 'ij' en de 'ei' leest, is het goed om even stil te staan bij de lettertekens die je ziet en de klanken die je hoort. Laat je kind ontdekken dat je geen verschil kunt horen tussen 'ei' en 'ij'. (In sommige dialecten is er wel een verschil in uitspraak.)

au en ou

Als je de tekst bij de 'ou' en de 'au' leest, is het goed om even stil te staan bij de lettertekens die je ziet en de klanken die je hoort. Laat je kind ontdekken dat je geen verschil kunt horen tussen 'ou' en 'au' (de a-tjes au en de o-tjes ou).

C

De letter c is een rare letter. In het tekstje bij deze letter wordt dat speels uitgelegd. Laat je kind goed kijken en luisteren of laat je kind zelf de c-woorden in de illustratie zoeken. Ontdek samen welke klank je hoort.

Je hoort s: citroen, cijfer, cirkel

Je hoort k: clown, accordeon, tractor, caravan, cactus, contrabas, cadeau

Je hoort s en k: circus

Letters en woorden zoeken in de illustraties

Spoor je kind aan om in de illustraties naar woorden te zoeken waar je de doelklank in kunt horen.

letter k

op de achtergrond zie je de kangoeroe die zijn zakdoek verliest. Zakdoek is zelfs een woord waar je twee keer de letter k in kan horen. En bij het tekstje van de 'oe' moet je kind gaan zoeken waar in het boek kangoeroe zijn zakdoek heeft verloren.

letter i

vlinder, de spin trippelt, de kip pikt een graantje, de vis tuit ook zijn lippen, bril, kikker, krokodil

letter aa

hier staan heel wat woorden met de letter 'aa' in de illustratie. Kan je kind ook ontdekken welke woorden rijmen?
Draak/raak, staart/taart, laars/kaars, haas/vaas

letter a

aan de kapstok hangt een das (sjaal). Aan de jas van das hangt een tekening van een aprilvis. Heeft je kind ook de 'a' gezien in het bordje 'zoek de schat'? Verder ook nog: kas die licht, gras, stam van de boom.

letter m

boom, stam, bloesem, bloem, de hommel zoemt, merel, mand, muis, de hond heet sam (boekje 'sam is woest'), emmer, molshoop, muur, mol

letter e

hert, ekster, dwerg, spetterende bellen, heks, elf, wesp

letter z

zon, zee, zand, zaagvis, zwaan, zwemband, zwembril, zebra, zeepaardje, zakdoek, zwembroek, zonnebril, zandkasteel, ...

letter l

olifant heeft een knoop in zijn slurf en vlieg heeft een noodlanding gemaakt op de rug van olifant. Hoeveel keer hoort je kind de klank 'l' als je voorleest wat er op de affiche staat?

letter ui

muis, buitelt, tuimelt, struikelt, struisvogel, fluit, luit, buizerd

letter ei

geit aan het einde van de wereld, reiger, gewei, prei, ei, trein

Letters en woorden zoeken in de tekst

Spoor je kind aan om in de tekst te speuren naar de letters die het al kent. Als dit vlot gaat, kun je je kind uitdagen om steeds meer letters en korte woordjes zelf te lezen.

Laat je kind de doelleter zoeken in de tekst.

Deze letter staat ook vetgedrukt. Soms zal je merken dat de letter niet altijd vetgedrukt staat. Dat komt dan omdat het letterteken in dat woord op een andere manier wordt uitgesproken.

letter i

Enkel de klank 'i' staat vetgedrukt. Soms is het letterteken i echter een deel van een andere klank: vb. ui in tuit, ij in bijt. Misschien wijst je kind ook die i aan bij het zoeken in de tekst. Knap! Jouw kind heeft heel aandachtig gezocht naar de 'i'. Eventueel kan je al kort uitleggen dat 'i' soms bij een ander teken hoort en dan ook een andere klank is. Lijkt die info wat veel voor je kind, laat het dan bij die heel korte uitleg. Is je kind nieuwsgierig, blader dan even verder in het boek en ontdek samen dat het teken i ook een stukje kan zijn van de klanken ui, ie, ei en ij.

letter aa

Misschien luistert je kind wel heel aandachtig en dan kan het dat je kind opmerkt dat het een aa hoort maar geen aa ziet: vb. na. Dat is heel knap opgemerkt van je kind. Zeg dan dat je kind dat later nog zal leren, in de les spelling.

letter a

Enkel de korte 'a' zoals in 'das' staat vetgedrukt. Dit letterteken kan echter ook de lange 'aa' zijn zoals in maan: vb. ja, water, kalender

letter n

Enkel de klank 'n' staat vetgedrukt. Soms is het letterteken n echter een deel van een andere klank: vb. nk in denken. Misschien wijst je kind ook die n aan bij het zoeken in de tekst. Knap! Jouw kind heeft heel aandachtig gezocht naar de 'n'. Eventueel kan je al kort uitleggen dat 'n' soms bij een ander teken hoort en dan ook een andere klank is. Lijkt die info wat veel voor je kind, laat het dan bij die heel korte uitleg. Is je kind nieuwsgierig, blader dan even verder in het boek en ontdek samen dat het teken n ook een stukje kan zijn van de klanken ng en nk.

letter ee

Misschien luistert je kind wel heel aandachtig en dan kan het dat je kind opmerkt dat het een 'ee' hoort maar geen 'ee' ziet: vb. lezen, tekeningen. Dat is heel knap opgemerkt van je kind. Zeg dan dat je kind dat later nog zal leren, in de les spelling.

letter e

Enkel de heldere 'e' van pen staat vetgedrukt. Dit letterteken kan echter ook een doffe e zijn zoals in 'je' en 'komen' of een lange 'ee' zoals in 'spelen' en 'hele'. Als je kind hier zelf iets over zegt, kun je uitleggen dat het die andere klanken later nog zal leren.

letter oo

Misschien luistert je kind wel heel aandachtig en dan kan het dat je kind opmerkt dat het een 'oo' hoort maar geen 'oo' ziet: vb. opent. Dat is heel knap opgemerkt van je kind. Zeg dan dat je kind dat later nog zal leren, in de les spelling.

letter o

Enkel de korte 'o' zoals in 'mol' staat vetgedrukt. Dit letterteken kan echter ook de lange 'oo' zijn zoals in roos: vb. grote, over.

letter h

Enkel de klank 'h' staat vetgedrukt. Soms is het letterteken h echter een deel van een andere klank: vb. ch in lucht, lacht, vannacht, zich en sch in schrikt. Misschien wijst je kind ook die h aan bij het zoeken in de tekst. Knap! Jouw kind heeft heel aandachtig gezocht naar de 'h'. Eventueel kan je al kort uitleggen dat 'h' soms bij een ander teken hoort en dan ook een andere klank is. Lijkt die info wat veel voor je kind, laat het dan bij die heel korte uitleg. Is je kind nieuwsgierig, blader dan even verder in het boek en ontdek samen dat het teken h ook een stukje kan zijn van de klanken ch en sch.

letter uu

Misschien luistert je kind wel heel aandachtig en dan kan het dat je kind opmerkt dat het een uu hoort maar geen uu ziet: vb. nu. Dat is heel knap opgemerkt van je kind. Zeg dan dat je kind dat later nog zal leren, in de les spelling.

letter b

De letter 'b' wordt uitgesproken als 'p' als hij op het einde van een woord staat. In het tekstje van de letter b komen geen woorden met b op het einde voor. Misschien ontdekt je kind dat verschil in uitspraak wel verder in het boek (vb. heb, web).

letter d

De letter 'd' wordt uitgesproken als 't' als hij op het einde van een woord staat. In het tekstje van de letter d komen geen woorden met d op het einde voor. Misschien ontdekt je kind dat verschil in uitspraak wel op de volgende pagina, in het tekstje bij de letter w (draad, wind) of elders in het boek (vb. pad).

letter j

Enkel de 'j' zoals in 'jas' staat hier vetgedrukt. De 'j' zoals in 'kaarsjes' en 'woesj' staat niet vetgedrukt omdat die nog iets moeilijker is. Misschien merkt je kind ook de 'j' als deel van de 'ij' op (vb. krijg). Dan kunnen jullie even verder bladeren in het boek naar de 'ij'.

letter ij

De 'ij' in 'sierlijke' staat niet vetgedrukt omdat de 'ij' hier dof wordt uitgesproken.

Laat je kind de doelletter en ook nog een andere, reeds gekende letter zoeken in de tekst. Op die manier herhaal je de letters.

- Het tekstje bij de letter 'i' komt vlak na het tekstje bij de letter 'k'. De 'i' en de 'k' samen maken het woord 'ik' dat heel veel in dit tekstje staat. Laat je kind dit woord ontdekken.
- Het tekstje bij de letter 'ee' komt na de tekstjes van de 'm' en de 's'. Als je kind vlot de letters en klanken kan onthouden, lukt het misschien ook al om samen het hele woord 'mees' te lezen.
- Het tekstje bij de letter 'j' komt vlak na het tekstje bij de letter 'f'. Als de krokodil blaast, doet hij 'fff'. Misschien kan je kind die 'fff' al zelf lezen.

- In het tekstje bij de letter 'eu' komen ook veel woorden voor met 'ui'. Je kan de aandacht van je kind hierop richten en samen naar het verschil in de klank luisteren. Specifieke tips hiervoor kan je ook vinden in de lesbrief bij 'muis zoekt een huis'.
- In het tekstje bij de letter 'eu' komt ook heel vaak de v voor. Je kan dit tekstje gebruiken om de letter v nog een keer te herhalen.
- In het tekstje bij de letter 'ng' komt ook heel vaak de letter 'b' voor. Hier kan je de b nog eens herhalen. Specifieke tips voor de verwarring b en d kun je vinden in de lesbrief bij 'aap leest een boek'.
- Als je het tekstje bij de 'ng' hebt gelezen, is het leuk om nog eens het tekstje bij de 'm' te herlezen. Misschien kan je kind intussen het woord 'gang' helemaal zelf lezen. Je kunt je kind ook laten speuren. Waar staat de g en waar staat de ng?

Laat je kind speuren in de tekst naar alle letters die het tot nu toe kent.

Misschien staan er ook korte woordjes in die je kind al helemaal kan lezen. Kijk zeker ook bij de doe-blaadjes voor korte woorden.

Als je kind al heel wat letters vlot kan onthouden, is het fijn om nog eens een tekstje te herlezen. In de tekstjes bij de letters 'i', 'aa', 'a', 'ee', 'e', 'o', 'p' en 'w', staan veel korte woorden die je kind intussen misschien al met wat hulp kan lezen (vb. mees, naam, maar, op, in, voor, is, aap, mol, met, maak, ik, in, zee, vaar ...).

Letters inoefenen

Sommige kinderen onthouden heel vlot de verschillende letters en klanken. Andere kinderen hebben heel veel herhaling nodig voor ze de klanktekenkoppeling kunnen onthouden. Herhalen en inoefenen kan ook in spelvorm.

Vorbereiding

- Knip de figuurtjes met het korte woord uit.
- Knip de letterkaartjes uit.
- Leg alle letterkaartjes omgekeerd op de tafel.

Letters herhalen in spelvorm, 1 speler

- Kies een figuurtje.
- Draai een letterkaartje om en zeg de juiste klank.
- Is het een letter die hoort bij het gekozen figuurtje, dan houd je die letter bij.
- Het spel stopt als je alle letterkaartjes hebt om de naam van je figuurtje te vormen.

Letters herhalen in spelvorm, 2 of meer spelers

- Leg de figuurtjes omgekeerd op tafel en trek om de beurt een figuurtje.
- De spelers draaien om de beurt een letterkaartje om en zeggen dan de juiste klank.
- De speler die als eerste alle kaartjes heeft om de naam van zijn figuurtje te vormen, heeft gewonnen.

Bijvoorbeeld

Speler A draait een letterkaartje om en zegt de juiste klank. Als de letter hoort bij het figuurtje van speler A, dan mag speler A het kaartje bijhouden.

Als speler A de letter niet kan gebruiken, legt speler A het kaartje omgekeerd terug. Misschien kan een andere speler die letter wel gebruiken. Dan moet die andere speler zijn beurt afwachten en heel goed onthouden waar die letter ligt.

Als je kind een letter verkeerd verklankt, dan doe jij het juist voor en je laat je kind de juiste klank herhalen. Help je kind zoveel als nodig. Als het een letter van zijn eigen figuurtje is, mag je kind die letter bijhouden. Als je kind die letter niet kan gebruiken, dan legt je kind het kaartje omgekeerd terug.

Een kind dat het verklanken van de letters nog heel moeilijk vindt, heeft evenveel kans om te winnen als een geoefende lezer. Om te winnen moet je geluk hebben, je moet de juiste kaartjes omdraaien. Op die manier is het spel ook leuk voor kinderen die de leestaak nog heel moeilijk vinden.

Op pagina 13-16 kun je de doe-blaadjes vinden waarmee je dit spelletje kunt spelen.

Op pagina 13 staan de letterkaartjes voor de letters die aan bod zijn gekomen in het boek **tot de letter I**.

Letterkaartjes en figuurtjes met een beperkt aantal letters

k	i	aa	a	m
n	p	s	ee	e
z	v	oo	o	r
l	aa	p	m	ee
s	m	o	l	

aap	mees	mol

Letterkaartjes en figuurtjes met alle letters

k	i	aa	a	m
n	p	s	ee	e
z	v	oo	o	r
l	t	h	uu	u
b	d	w	f	j
g	ch	sch	ui	eu
ie	ei	ij	oe	ou

Letterkaartjes en figuurtjes met alle letters (vervolg)

au	ng	nk	aa	p
m	ee	s	ui	l
m	o	l	p	au
w	d	a	s	b
ee	r	g	ei	t
sch	aa	p		

Letterkaartjes en figuurtjes met alle letters (vervolg)

aap	mees	uil
mol	pauw	das
beer	geit	schaap

Van letters naar woorden

Sommige kinderen onthouden heel vlot de verschillende letters en klanken. Ze willen met die letters en klanken spelen en zelf nieuwe woorden maken. Daarom kun je hier kopieerblaadjes vinden met letters en eenvoudige woorden.

Letters en woorden oefenen met spelletjes en doe-blaadjes

Herhaling is heel belangrijk om de nieuwe klanken en letters goed te onthouden. Met deze doe-blaadjes kun je al spelend de letters en woorden inoefenen.

Kan je kind de letters vinden om de woorden opnieuw te maken?

- Knip eerst de letterkaartjes en de woordkaartjes uit.
- Laat je kind een woordkaartje kiezen.
- Laat je kind de letters zoeken om dat woord te maken.

Kan je kind de woorden ook al echt lezen? Hoe kan je je kind hierbij helpen?

Stap 1: elke letter apart verklanken

Welke letters weet je kind zelf nog? Welke letters moet jij voor je kind verklanken? Laat je kind de klanken nazeggen.

Stap 2: de letters aan elkaar plakken tot een woord

Als jouw kind dit nog niet alleen kan, dan kun je hierbij helpen. Laat je kind eerst alleen luisteren. Zeg de letters traag na elkaar (vb. m aa n). Kan je kind de letters nu aan elkaar plakken tot een woord?

Daarna kun je de klanken zeggen terwijl je de letters aanwijst. Dit vinden de meeste kinderen iets moeilijker want ze moeten twee dingen tegelijkertijd doen: kijken en luisteren.

Speltip: Memory

Druk een doe-blaadje twee keer af. Je kan memory spelen met alleen de letterkaartjes. Als je kind al eenvoudige woordjes kan lezen, kan je ook memory spelen met de woordkaartjes.

• Voorbereiding:

Knip alle kaartjes uit. Leg de kaartjes met de witte zijde naar boven.

• Doel van het spel:

Zoek de paren bij elkaar.

• Spelverloop:

- Draai om de beurt twee kaartjes om.
- Als je twee dezelfde kaartjes hebt, dan mag je die bijhouden.
- Als je twee verschillende kaartjes hebt, dan draai je de kaartjes terug om.

Variatie:

Bij twee verschillende kaartjes kun je het eerste kaartje open laten liggen en het tweede kaartje terug omdraaien. Zo liggen er meer en meer letters of woorden. Je kind draait twee kaartjes om en moet tussen alle letters of woorden die open op de tafel liggen zoeken. Op die manier wordt het onthouden van de plaats van de kaartjes minder belangrijk maar je kind leest tijdens het spel heel vaak dezelfde letters of woorden. In spelvorm wordt er zo heel hard geoefend, en dit is veel leuker dan woordrijtjes lezen.

Speltip om de letters in te oefenen: Letters verzamelen

- Knip eerst de letterkaartjes en de woordkaartjes uit.
- Laat elke speler drie woordkaartjes trekken. De overgebleven woordkaartjes leg je opzij.
- Leg dan alle letterkaartjes omgekeerd op de tafel.
- Draai om de beurt een letterkaartje om. Is het een letter van jouw woord? Dan mag je het houden. Kan je de letter niet gebruiken, dan leg je hem weer terug.
- Probeer zo om het eerst alle letters te verzamelen om jouw drie woorden te maken. Wie het eerst alle letters verzameld heeft, is de winnaar.

Als je kind een letter verkeerd verklankt, dan doe jij het juist voor en je laat je kind de juiste klank herhalen. Help je kind zoveel als nodig.

Een kind dat het verklanken van de letters nog heel moeilijk vindt, heeft evenveel kans om te winnen als een geoefende lezer. Om te winnen moet je geluk hebben, je moet de juiste kaartjes omdraaien. Op die manier is het spel ook leuk voor kinderen die de leestaak nog heel moeilijk vinden.

Speltip om letters en woorden in te oefenen: De woordenrij

- Knip de woordkaartjes niet los van elkaar. Knip enkel de lange strook met woorden uit. Deze woordenrij wordt het spelbord.
- Knip nu al de letterkaartjes uit.
- Gebruik een knoop als pion.
- Bij dit spel werken alle spelers samen.
- Draai om de beurt een letterkaartje om.
- Zeg de klank die bij de letter hoort. Als die letter voorkomt in het eerste woord van het spelbord, dan mag je de pion op het eerste woord zetten.
- Lees samen het tweede woord. Ligt de juiste letter al tussen de omgedraaide letterkaartjes, dan mag de pion al verder naar het tweede woord.
- Ligt er nog geen gepaste letter tussen de letterkaartjes, draai dan om de beurt een letter om en verklank. Als de letter voorkomt in het volgende woord, mag de pion weer een stapje vooruit.
- Het spel is gedaan als de pion helemaal op het einde van de woordrij is.

Op deze manier kun je ook al spelend een woordrij van de school inoefenen. Als je zelf een woordenrij wil maken op de computer, kies dan voor een duidelijk lettertype zoals arial of verdana.

Doe-blaadjes bij deze speltips

Vanaf p 21 kun je de doe-blaadjes vinden waarmee je al deze spelsuggesties kunt spelen. Op het doe-blaadje staat een kleine illustratie. Die illustratie komt overeen met een letter uit het boek. De letters die voorkomen op dat doe-blaadje zijn de letters die ook al zijn voorgekomen in het boek.

Bijvoorbeeld

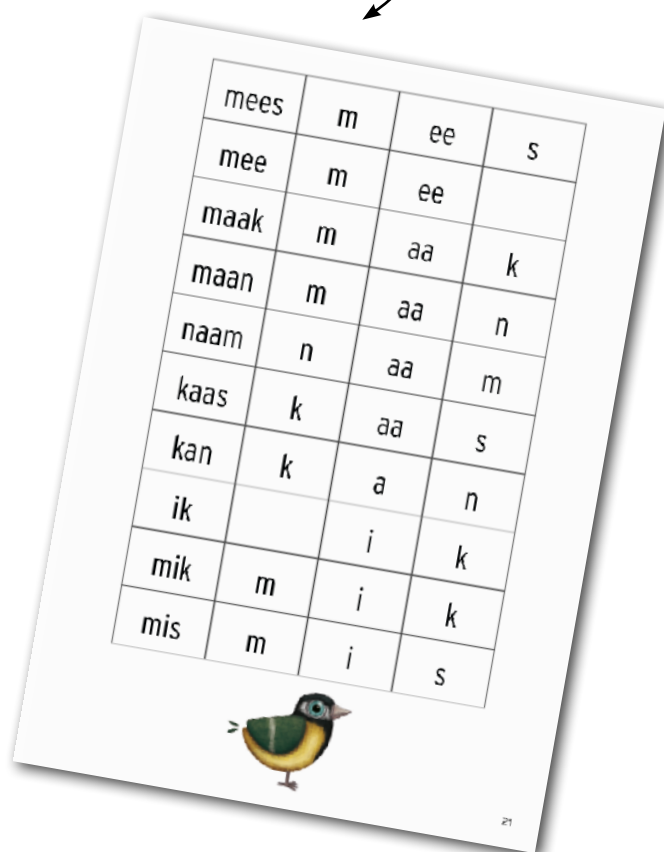
Op dit doe-blaadje staan de letters k, i, aa, a, m, n, s, ee en ook eenvoudige woorden die je met deze letters kunt maken.

KM-woorden (klinker medeklinker-woorden) vb. ik

MK-woorden (medeklinker klinker-woorden) vb. mee

MKM-woorden (medeklinker klinker medeklinker-woorden) vb. maak

Per doe-blaadje staan tien woorden. Voor sommige kinderen is dit te veel. Je kan er uiteraard voor kiezen om met minder woorden te werken (vb. een half blaadje).

ik		i	k
maak	m	aa	k
kam	k	a	m
maan	m	aa	n
naam	n	aa	m
man	m	a	n
aap		aa	p
kin	k	i	n
in		i	n
kip	k	i	p

mees	m	ee	s
mee	m	ee	
maak	m	aa	k
maan	m	aa	n
naam	n	aa	m
kaas	k	aa	s
kan	k	a	n
ik		i	k
mik	m	i	k
mis	m	i	s

sik	s	i	k
mees	m	ee	s
neem	n	ee	m
maak	m	aa	k
mes	m	e	s
keek	k	ee	k
pen	p	e	n
en		e	n
kam	k	a	m
kan	k	a	n

vis	v	i	s
vaas	v	aa	s
zee	z	ee	
zeep	z	ee	p
zes	z	e	s
mes	m	e	s
pen	p	e	n
pan	p	a	n
van	v	a	n
zak	z	a	k

vaas	v	aa	s
vaar	v	aa	r
voor	v	oo	r
room	r	oo	m
roos	r	oo	s
rook	r	oo	k
raak	r	aa	k
pop	p	o	p
sok	s	o	k
zon	z	o	n

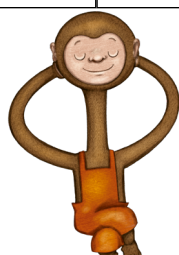
teen	t	ee	n
leer	l	ee	r
veer	v	ee	r
ver	v	e	r
vol	v	o	l
rol	r	o	l
mol	m	o	l
vis	v	i	s
zeep	z	ee	p
peer	p	ee	r

hut	h	u	t
huur	h	uu	r
mus	m	u	s
kus	k	u	s
zus	z	u	s
haar	h	aa	r
hek	h	e	k
hoor	h	oo	r
muur	m	uu	r
zuur	z	uu	r

boos	b	oo	s
doos	d	oo	s
dus	d	u	s
door	d	oo	r
duur	d	uu	r
buur	b	uu	r
beer	b	ee	r
bus	b	u	s
boom	b	oo	m
boor	b	oo	r

fee	f	ee	
wol	w	o	l
jas	j	a	s
weef	w	ee	f
leef	l	ee	f
zeef	z	ee	f
beef	b	ee	f
waar	w	aa	r
jaar	j	aa	r
juf	j	u	f

geel	g	ee	l
geef	g	ee	f
scheef	sch	ee	f
lach	l	a	ch
pech	p	e	ch
school	sch	oo	l
schaap	sch	aa	p
geen	g	ee	n
gat	g	a	t
schuur	sch	uu	r

huis	h	ui	s
muur	m	uu	r
muis	m	ui	s
schuin	sch	ui	n
leuk	l	eu	k
neus	n	eu	s
duur	d	uu	r
buil	b	ui	l
vuil	v	ui	l
kuil	k	ui	l

mier	m	ie	r
zeil	z	ei	l
riem	r	ie	m
geit	g	ei	t
kei	k	ei	
wei	w	ei	
wie	w	ie	
wiel	w	ie	l
dier	d	ie	r
vier	v	ie	r

boer	b	oe	r
boek	b	oe	k
bijl	b	ij	l
lijm	l	ij	m
mijn	m	ij	n
zoen	z	oe	n
zoek	z	oe	k
doek	d	oe	k
muur	m	uu	r
moer	m	oe	r

fout	f	ou	t
hout	h	ou	t
pauw	p	au	w
kous	k	ou	s
fier	f	ie	r
dier	d	ie	r
leef	l	ee	f
geel	g	ee	l
mouw	m	ou	w
zout	z	ou	t

leeg	l	ee	g
gat	g	a	t
dag	d	a	g
dak	d	a	k
gang	g	a	ng
lang	l	a	ng
bang	b	a	ng
bank	b	a	nk
zing	z	i	ng
zink	z	i	nk

Letters en woorden buiten oefenen

Sporen zoeken, putten graven, een watergevecht houden en zo de letters oefenen, het kan!

Spelideeën kun je vinden in de lessuggesties bij de kleine samenleesboekjes 'aap leest een boek', 'muis zoekt een huis', 'mol in de put', 'sam is woest' en 'kas is boos'.

<https://baeckensbooks.com/producten/lessuggesties-samenleesboekjes/>

Een spel om sporen te zoeken en zo drie letters in te oefenen, kun je vinden in de lessuggesties bij 'sam is woest.'

Een spel met raden en tekenen terwijl je ui-woorden oefent, kun je vinden in de lessuggesties bij 'muis zoekt een huis'.

Een spel met graven om zo de letters in te oefenen, kun je vinden in de lessuggesties bij 'mol in de put'.

Een spel met waterpistolen om het verschil in klank tussen s en z in te oefenen, kun je vinden in de lessuggesties bij 'kas is boos'.

Een spel om het verschil tussen b en d in te oefenen, kun je vinden in de lessuggesties bij 'aap leest een boek'.

Een hinkelspel voor op de speelplaats, op het terras of op de stoep voor je deur.

Wat heb je nodig?

- Stoepkrijt en een plaats waar je met krijt op de grond mag schrijven.
- Teken een raster van drie op drie of van vier op vier.
- Schrijf per vakje een letter.

Hinkelspel alleen:

- Laat je kind van de ene naar de andere letter springen en zo eenvoudige woorden maken.
- Je kan je kind de woorden zelf laten verzinnen of woordkaartjes aanbieden met de woorden.
- Misschien vindt je kind het ook leuk om de woorden die het eerst springt daarna zelf met krijt op de grond te schrijven.

Hinkelspel met twee kinderen:

- Kind A neemt een woordkaartje en leest het woord luidop voor.
- Kind B luistert naar het woord en springt dan van de eerste naar de tweede naar de derde letter van het woord.

Op p. 38-45 kun je de rasters en de woordkaartjes vinden waarmee je het hinkelspel kunt spelen. Op het blaadje staat een kleine illustratie. Die illustratie komt overeen met een letter uit het boek. De letters die voorkomen op dat blaadje zijn de letters die ook al zijn voorgekomen in het boek.

Bijvoorbeeld

In het raster staan de letters k, i, aa, a, m, n, p, s en ee.

Op het blaadje staan woordkaartjes van eenvoudige woorden die je met deze letters kunt maken.

KM-woorden (klinker medeklinker-woorden) vb. ik

MK-woorden (medeklinker klinker-woorden) vb. mee

MKM-woorden (medeklinker klinker medeklinker-woorden) vb. maak

Voor sommige kinderen is dit te veel. Je kan er uiteraard voor kiezen om met minder woorden te werken (vb. een half blaadje).

Knip deze woordkaartjes uit.

ik	kip	aap
mees	mis	in
maak	neem	mee
kan	kam	mik
kim	kin	pas
pan	pak	kaas
pas	kap	maas
maan	naam	min

Teken dit raster met krijt op de grond.

k	i	aa
a	m	n
p	s	ee

Knip deze woordkaartjes uit.

zeep	zes	koop
mees	mol	peer
raam	maar	mes
kom	kam	meer
zool	rol	ril
room	roos	keer
keel	neem	naam
maan	maak	meel

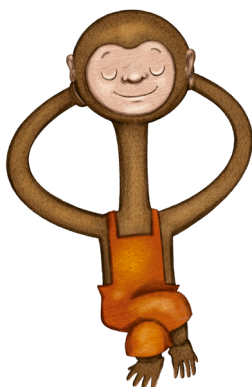

Teken dit raster met krijt op de grond.

k	i	aa	a
m	n	p	s
ee	e	z	v
oo	o	r	l

Knip deze woordkaartjes uit.

boom	boos	doos
bus	dus	duur
buur	bal	dal
bel	rel	been
baan	daar	door
boor	beer	bes
bos	bon	bom
deel	dun	dom

Teken dit raster met krijt op de grond.

b	d	uu	u
m	n	p	s
ee	e	oo	o
aa	a	r	l

Knip deze woordkaartjes uit.

weef	zeef	fan
van	jan	jas
juf	geef	gas
gat	gaan	ween
waar	wat	weeg
veer	fee	weg
vaar	raaf	zit
was	vis	wit

Teken dit raster met krijt op de grond.

w	f	j	g
aa	a	e	ee
s	n	i	t
v	r	u	z

Knip deze woordkaartjes uit.

schaap	schaar	scheer
schuin	zich	scheef
lach	pech	scheel
schil	schip	schaal
schep	ruil	schaaf
puin	ruis	luis
zee	reus	zin
zeep	neus	schuil

Teken dit raster met krijt op de grond.

ch	sch	eu	ui
r	n	s	l
a	aa	i	p
e	ee	f	z

Knip deze woordkaartjes uit.

reus	ruis	reis
roem	riem	hout
zout	huil	muil
zeur	mier	moer
mat	zoet	huis
hal	zeil	zuil
fout	mei	ziet
wie	wei	wiel

Teken dit raster met krijt op de grond.

z	w	eu	ui
ie	ei	oe	ou
m	f	r	a
l	t	s	h

Knip deze woordkaartjes uit.

fijn	wijs	pauw
rauw	bijl	pijl
schijn	schil	pijn
saus	lijn	wijn
lijm	mijl	bal
dauw	mijn	boot
school	tijm	schat
wij	bij	mij

Teken dit raster met krijt op de grond.

f	ij	au	sch
s	p	w	n
oo	m	b	d
t	l	a	i

Knip deze woordkaartjes uit.

lang	bang	tang
hang	bank	tank
wang	zink	vink
ring	zing	zit
zoek	pink	wit
voer	tik	rit
zak	dak	bak
wip	val	vang

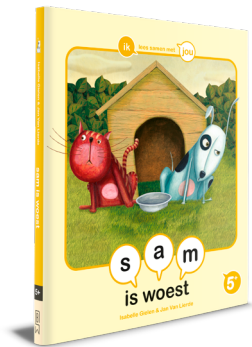

Teken dit raster met krijt op de grond.

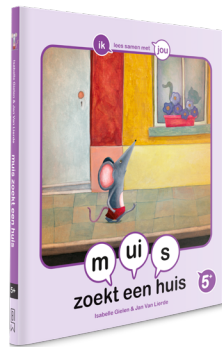
ng	nk	d	b
a	l	i	z
h	v	r	t
w	p	oe	k

ik lees samen met jou

Ontdek ook de samenleesboekjes en de letterlegger!

sam is woest
ISBN 978 90 5924 884 7

muis zoekt een huis
ISBN 978 90 5924 883 0

kas is boos
ISBN 978 90 5924 886 1

mol in de put
ISBN 978 90 5924 885 4

aap leest een boek
ISBN 978 90 5924 944 8

verschijnt
april 2021

ISBN 978 90 5924 915 8

ik lees samen met jou

Met dit boekje leren kinderen al spelend:

- letters en klanken herkennen
- begrijpen hoe woorden zijn opgebouwd
- zelf woorden maken

Meer informatie over de auteur en de illustrator
Auteur: Isabelle Gielen www.isabellegielen.com
Illustrator: Jan Van Lierde www.janvanlierde.be

aap leest een letter is ook als luisterboek beschikbaar bij Luisterpunt, de bibliotheek voor personen met een leesbeperking.

Meer info op www.luisterpuntbibliotheek.be

Op www.isabellegielen.com vind je naast tal van tips over leren lezen, samen lezen en voorlezen ook voorleesfilmpjes bij de boeken en audiofragmenten uit 'aap leest een letter'.

Deze bundel met tips, spelletjes en doe-blaadjes werd opgesteld door Isabelle Gielen en wordt gratis ter beschikking gesteld door Baeckens Books NV, F. de Merodestraat 18, B-2800 Mechelen • www.baeckensbooks.com